

PLANTEFOKUS

Ambitionerne i rug skal hæves

Sats på hybridsorter, reducer udsædsmængden, anvend lille sådybde, og få sået til tiden. Sådan lyder nogle af rådene fra jysk planteavlskonsulent.

AF KAJ LUND SØRENSEN

W Der er et meget stort uddyrtet potentiale i rug. Der kan høstes meget mere. Rug giver let 1.500 kilo mere end vårbrog med samme indsats.

Det vurderer planteavlskonsulent Finn Poulsen, Jysk Landbrugsrådgivning, der har anlagt et demoareal med rug nær rådgivningscenteret i Billund. I demomarken undersøges blandt andet betydningen af udsædsmængde, sådybde, såudpunkt og stigende kvælstofdeling i kombination med øget indsats med vækstregulering.

- Alle marker i dette område kan give fem tons rug pr. hektar, og vi bør have ambitioner om at høste mere. Sidste år avlede nogle otte ton i uvandet sandjord, siger han til de godt 40 engagerede planteavlere, som i sidste uge deltog i en temadag om rug.

Ved udbytter over 50 hektokilo kan det ifølge Finn Poulsen normalt betale sig at anvende hybridsorter, og han anbefaler, at der sæses på hybridene.

Over otte ton

En af deltagerne, Karsten Kristensen, som driver 250 hek-



- Rug giver let 1.500 kilo mere end vårbrog med samme indsats, siger planteavlskonsulent Finn Poulsen, mens han viser rundt i demoarealet med rug ved Jysk Landbrugsrådgivnings center i Billund. (Fotos: Kaj Lund Sørensen)

tar uvandet jord ved Agerbæk – heraf 54 hektar med rug til brød – havde sidste år et gennemsnitsudbytte på 69 hektokilo indvejet.

- Den bedste rugmark gav 76 hektokilo med vinterraps som forfrugt, og en del af marken gav over otte ton pr. hektar, oplyser han.

I 2009 lå gennemsnitsudbyttet på 66 hektokilo.

Brug en lille sådybde, reducer udsædsmængden og få sået til tiden. Sådan lyder parolen fra planteavlskonsulenten.

Demoarealet blev dog først sået den 21. september.

- Det ville have været inter-

essant, hvis nogle parceller var blevet sået først i september, men det var ikke muligt, konstaterer Finn Poulsen under gennemgangen af de forskellige forsøg.

Buskning i efteråret

Han understreger, at udsæden ikke skal ned i fem centimeter dybde som ved hvede.

- I modsætning til de andre arter, kan rug tale at ligge lidt højere oppe i jorden. Frøet skal kun ned i to til tre centimeters dybde. Hvis der sås for dybt, bliver buskningen ringere, og vi vil gerne have en god og kraftig buskning i efteråret, forklarer han.

I demoen, der ligger på JB 1 med hybridsorten Palazzo, afprøves sådybde fra to til syv centimeter. Det er ikke et egentlig forsøg. Effekten af behandlingerne måles og vurderes med øjnene, og parcellerne vil ikke blive høstet.

15 aksbærende strå

Der er tre led, hvor der er sået en, to eller tre units pr. hektar.

En unit svarer til, at der sås 100 planter pr. kvadratmeter.

En unit kan variere i vægt fra 30 til 45 kilo. Hvis der skal sås 1,5 unit pr. hektar, skal man blot finde ud af, hvad en unit vejer og gange med 1,5, så har man det antal kilo, såmaskinen skal indstilles til.

Finn Poulsen er godt tilfreds med parcellen, hvor der kun er brugt en unit.

- Man kan gå langt ned i udsæd. Det handler om, hvor mange spiredygtige frø, man får ud. Selv her ved det sene sådudpunkt og hvor der kun er brugt en unit, står der faktisk en fornuftig afgrøde med gode planter, pointerer han og finder en plante med 15 aksbærende strå.

Kvælstof om efteråret

I parcellen, hvor der er sået tre units pr. hektar, står planterne tættere, men han vurderer, at udbytter ikke bliver større.

- Der er ingen grund til at bruge 500-700 kroner for meget på dyr udsæd, påpeger konsulenten, som anbefaler 150-200 planter pr. kvadratmeter svarende til 1,5-2 units pr. hektar afhængig af, om der sås i begyndelsen eller i slutningen af september.

- Selv om der sås så sent som 10. oktober, anbefaler

tilføre svovl svarende til ti procent af kvælstofmængden.

- Rug er kendt for at kunne gro på arealer med manganmangel, men hvis den dyrkes på arealer, hvor der plejer at være manganmangel, skal man være opmærksom på mangangrønsyningen. Rugen vil sandsynligvis kunne betale for en mangangrønsyning, forklarer han.

Vækstregulering

Nogle parceller har fået 190 kilo kvælstof på et sent tidspunkt for at se, om det giver lejesæd. Samme sted er der tre forskellige behandlinger med vækstregulering: 1,2 liter Terpal pr. hektar, 0,6 liter Terpal pr. hektar samt ingen behandling.

- Man kan sagtens se effekten af vækstreguleringen, vurderer Finn Poulsen.

- I brødkorn må der ikke vækstreguleres, men skal vi til at dyrke mere rug til foder, er der en ny situation. Vækstregulering skal udføres tidligt – i stadie 31-32 i strækingsfasen, forklarer han.

Lidt ukrudt

Rug konkurrerer godt mod ukrudt, og meget ofte kan man ifølge Finn Poulsen nøjes med at bekæmpe ukrudt i efteråret.

- Svampesydomme er ikke det store problem, og af skadedyr er kun trips et problem, siger han og viser en plante med farveændringer på bladet, forårsaget af sug på planten.

Claus Nymand, KWS, fremhæver Palazzo som selskabets hovedsort i den kommende sæson, og oplyser, at der bliver rigelig af udsæden i år. KWS Magnifico har dog et lidt højere potentiale på lejford.

Uden vanding

Generelt klarer rug sig bedre end andre arter uden vanding.

- Man skal gøre sig klart, at vanding er en omkostning. Man kan vande rugen, men kun, hvis der ikke er andre afgrøder, som har behov. I givet fald skal rug kun vandes indtil stadie 37. Efter dette tidspunkt er det for sent, udtaler Claus Nymand.

Rugkernen er nøgent, og man skal være opmærksom på, at kerneerne let knækker, når vandprocenten kommer under 14. Derfor er det vigtigt at indstille mejletærskeren på lavere cylinderrøndrejninger og større broafstand.

- Også derfor er det en god ide, at høste rugen første gang, det er muligt, fastslår KWS-direktøren.

Maskinhandler, grib chancen...

Har du mejletærskere eller andre hostmaskiner som du gerne vil have solgt til denne høst?

Så har du muligheden i **EFFEKTIVT LANDBRUG**

hver dag - fra tirsdag til lørdag.

Du kan indrykke annoncer fra dag til dag

Vi holder ferielukket i uge 27 og 28 - du kan være med hele uge 26



Ring eller mail om formiddagen, så er din annonce med næste dag!

EFFEKTIVT LANDBRUG

Telefon 70 15 12 37 - annoncer@effektivlandbrug.dk

Fra uge 29 starter Effektivt Landbrug Host-Tour - hvor vi følger høsten dag for dag rundt i hele landet - Du kan booke annoncer til placering på host-tour sidene